

Felvidéki Szemle.

(EPERJESI LAPOK)

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. Egy szám ára 6 kr.
HIRDETÉSI DÍJ: Háromhatszós petit sor egyszeri hirdetése 5 kr. Többszörös hirdetés jután, oszob. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyílt-tér minden sor 10 kr.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör,” a „Bártfai közm. egyesület,” a „Sárosmegyei gazd. egyesület,” s az eperjesi kir. törvényszék hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: Főutca 306
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, vala mint az előfizetési és hirdetési díjak is.

E lap megjelen: kedden és szombaton.

A zsellér-ügy.*)

Ita Hodossy Imre.

I.

Sárosmegyében újabb időben tömegesen nyújtatnak be a kir. törvényszékhez mint úrbéri bírósághoz oly keresetlevelek, melyekben egyes községeknek több lakosa magát „nem úrbéres zsellérnek” mondván, azt állítja, hogy a haszonélvezetében levő föld neki, illetőleg elődjének természetbeni szolgáltatások ellenében „ember emlékezetet meghaladó időben” örök időkre adott, és azt kéri, hogy a „zsellérségtől” járó tartozásai az úrbéri nyiltparancs 19. §-ához képest megválthatóknak nyiltparancsoltassanak, ezen megváltásnak országos közvetítése elrendeltesse, a zsellérség belső és külső állománya pedig az ő korlátlan tulajdonába adassék, és többily keresetnek petituma még arra is kiterjedt, hogy „a földesuraság túrni köteleztesse, hogy megfelelő erdő- és legelő-terület az övéből a felperesek számára kihalassék.”

*) Ajánljuk e sorokat a hasonló bajban szenvedő Abauj, Zemplén és Szepesmegyék figyelmébe. Hodossy Imre hazánk első jogászának ezen emlékiratát Sárosmegye gazdasági egylete egész terjedelmében magáévá tette s elhatározta, hogy azt az igazságügyi miniszternek, valamint az ezen ügyben eljárni hivatott bíróságoknak fogja átnyújtani. Szerk.)

TÁROZA.

Egy szakál története.

Franziából fordította: Nagy Ambrus.

(Vége.)

Pisa, ápril 24.

Itt a főtemplom, a dült torony, ha csakugyan láttam? de, én bizony oly levert, oly szórakozott vagyok, hogy csak nézek, de semmit se látok.

De annyival jobb kedve van Leonnak, gyengéd, vonzó, vig, megcsókolt széles kedvében.

En jónak láttam, hogy komoly képet csináljak és vészthozó szemeket vessek reá, de ő ezt semmibe sem vette, sőt oly figurákat tett, hogy magam is elnevettem magam. Bizony az nagy szerencsétlenség, ha az ember — mint már én is — nem képes tekiüté-lyes ábrázatot mutatni.

Képeim s viseletem komoly és gyengéd; igazán össze keil magamat szedni, ha szomorú, mélabus akarok lenni, de ez Leont épen nem háhorítja!

Midőn komolyan akarom magam mutatni, csak annyit mond: ej, ne tedd azt, az neked nem jól all.

Ha kitörök, csendesit, hogy ne légy oly bős, kis babám.

Kis babám! ő azt gondolja, hogy én mindig oly kis játszó gyermek vagyok — de csalódik.

Tudomásunk szerint megyénkben nem léteznek oly udvartelki zsellérek, a kiknek a föld örök időkre vagy a család, avagy a fiág kihaltáig adatott volna haszonélvezetre; ennek daczára a kir. törvényszékhez eddig már mintegy 80 községből érkezett oly keresetlevél és számuk naponta ujjabbakkal szaporodik; ez irányban a népnek e rétegében mind nagyobb izgalom észlelhető és már kocsisok, kerülők és béresek is csatlakoznak ezen keresetekhez azon földdarabok iránt, melyeket cselédbérük fejében csak egy két évvel ezelőtt használatra kaptak.

Ezen mozgalom a földművelő munkás és a földbirtokos közötti viszonyt az egész megye területén megzavarta, ennek káros hatása a földművelésre már is észlelhető: s azért a megye gazdasági egyesülete elodázhatlan köteletségének ismerte, hogy e kérdést tanulmányozván, a mozgalom indító okait és a támasztott igények jogi természetét felderítse, s a baj orvosiásának módját keresse.

Közvetlen oka ezen mozgalomnak az úrbéri bíróságoknak néhány oly ítélete, a mely már önmagában is az úrbéri nyiltparancs 19. §-ának téves alkalmazásán alapszik, s a mely ítéletekből azután egyes izgatók — való-

Genua, ápr. 27.

Leon a vacsorához champagnert is parancsolt és azt — mondom: mind ő itta meg. Midőn szobánkba jöttünk, ő engem megölelt, de én ábrázatomat elfordítottam.

No mi ez kicsikém: monda bámulva.

Az, hogy a kicsike ily szőrös embert meg nem csókol.

Hát még mindig a szakál, mindaddig, mig nem lesz levágva.

Ugy látszik, hogy elég hatásosan beszéltem, mert férjem meghökkeent, s bámult kedélye elmúlt, keményen szemem közé nézett, vizsgálódott, mintha gondolatomat akarná kitapogatni.

Egyszerre a komoly kép kiderült, a komor ég világosult s Leon nagy nevetésbe tört ki.

Nos kedves kicsikém, csakugyan elhatároztad, hogy meg nem csókolsz, mig meg nem borotválkozom?

Egészen úgy van.

No hát e nehézség mindjárt el lesz háritva és jer, mindjárt csókolj meg — monda édeskesen Leon.

Igazán! — felkiálték örömmel.

Meg lesz holnap reggel — felelé.

Ekkor nékem úgy tetszett, mintha a föld elkezdene velem forogni, annyira megitta-sodtam az örömtől. Oh, ez érzés nem a Leononi győzedelmemet éreztette velem, vagy azt, hogy ő meghódolt nekem: hanem azon szerzett meggyőződést, hogy szeret engem az én férjem. Ó engem szeret, figyelni fog rám és igyekezni fogok őt ebben megtartani. Azonban én nem akarom éreztetni rajta hatalmam, finom lánczozal kötöm magam-

ságos földosztogató szellemben — a legmesszebbmenő következtetéseket vélik levonhatni, vagy legalább a hiszékeny népet biztatják ily értelemben.

Hogy ez így van, az kitűnik a következőkből: A benépesítés útján létrejött telepítvényektől eltekintve, melyek iránt 1873-ban külön törvény alkottatott, az úrbéri nyiltparancs 19. §-a azon földek tekintetében mondja a rajtok fekvő tartozásokat megválthatóknak, melyek „a volt jobbágyoknak haszonvétel végett örök időkre vagy a család avagy férfiág kihaltáig átengedettek.”

Az úrbéri nyiltparancs ezen rendelkezéséből két dolog nyiltparancsolt:

1. hogy ezen rendelkezés csak oly földekre vonatkozik, a melyeket a tulajdonos a haszonélvezőnek akkor engedett át, midőn még mint földesúr és int jobbágy állottak egymással szemben, tehát az 1848. év előtt, vagyis: hogy ezen rendelkezés semmi esetre sem alkalmazható oly földekre, a melyeket a jobbágyviszony megszüntte, vagyis 1848 után adott valaki másnak haszonélvezetre;

2. hogy az úrbéri nyiltparancs 19. §-ának ezen rendelkezése csakis azon földekre alkalmazható, a melyek bebizonyítottan örök időkre vagy a család, illetve fiág kihaltáig adattak, itt

hoz észrevétlenül és majd ha Budára vissza jövünk, magam fogom neki megengedni, hogy szakált növesszen.

Nyakába ugrottam, ajkaink találkoztak egy tüzes csókban, s midőn éppen a toronyóra a deket ütötte, kibékültünk. — Oh mi édes a kibékülés!!!

Nizza, ápril 27.

En úgy akartam volna, hogy kibékülésünk utáni reggel vegye le szakálát, de éjjeli egy órakor indulván a gőzös, midőn a boltok még zárva voltak; tervemről le kellett mondanom.

De ugy-e, ha Nizzába érkezünk, mindjárt a fodrászhoz megyünk?

Bizonyosan.

A Riviera-kikötő szép és nagyszerű, kivált midőn az ember kibékült egy szerető férjfel. — Nem nagyszerű-e az ilyen utazás? — Minő tunclek itt is, ott is? Ez az utvonal bizonyosan a szerető párok kedvéért van építve.

Coupenkban egy angol utazó is volt velünk és a 10-ik tunel után ott hagyott bennünket.

Ezen megütödtünk, de Leon nagyot nevetve mondá: ennek oka a mi csókolódásunk, az ugratta őt ki.

Hiszen nem látta.

Nem, de hallotta. Néked vigyázni kell, mert szerelmeskedésed mindég oly tüzes.

Nizza, ápr. 28.

Ah csalárdság!

Meg vagyok csálva!

Leon engemet kijátszott!

Ma reggel elküldöttem őt a borbélyhoz,

is azon czél-lal begyén a törvényhozó előtt, amely az ősiség eltörlésére s az úrbéri természetű földek tartozásainak megváltására nézve volt irányadó, t. i. hogy az örök időkre terjedő haszonélvezet valóságos tulajdonná váljék.

Az úrbéri bíróságok azonban egyes oly ítéleteket hoztak, a melyeknél ezen két döntő szempont kellő figyelembe nem vétetett, és egyrészt megesezt az, hogy oly földek is megválthatóknak mondattak ki, melyeknek birtoklása az 1848 év előtti időre vissza nem nyúlt, másrészt pedig megválthatóknak mondattak ki oly földek is, a melyekre nézve az, hogy örök időkre, vagy pedig a család, avagy fiág kihaltáig engedtetek át: bebizonyítva épen nem lett.

II.

Ez adott okot azon téves nézetekre, melyeket az igaztók most terjesztenek s a melyekből a felvidéki összes földművelési viszonyokat veszélyeztető eme mozgalom keletkezett, mert azon korlátok, a melyeket az úrbéri nyiltparancs 19. §-a a megválthatóságra nézve a fentebbiek szerint felállított, néhány bírói ítéletben figyelmen kívül hagyván, ez további velleitásoknak is kedvező kilátást nyújtani látszik.

Pedig hogy az úrbéri bíróságok néhány ítéletébe becsúszott ama felfogás, mely ezen velleitásokat felköltötte, a törvényeknek úgy szellemével, valamint positiv és világos intézkedéseivel is homlokegyenest ellenkezik, az nyilvánvaló

Hogy az úrbéri nyiltparancs 19-ik §-a alapján csak a volt földesurak által jobbágyaiknak 1848 előtt haszonvételeire adott földek válthatók meg, az már azért is kétségtelen, mert az úrbéri patens összes rendelkezései egyedül és kizárólag a földesurak közt egyrésztől és a jobbágyok közt másrésztől 1848-ig fennállott úrbéri és

azzal rokon természetű viszonyokra vonatkoznak és így az úrbéri patensnek minden dispositója csakis az emez időben keletkezett viszonyokra nézve lehet mérvadó.

Az úrbéri nyiltparancs ugyanis már a bevezető sorokban világosan kimondja, hogy határozatai „oly czélből léptetnek hatályba,“ hogy a jobbágyi kapcsolatok megszüntetése folytán az egykori földesurak s a volt alattvalók és jobbágyok között megváltozott viszonyok, nemkülönben az e részbeni kölesönös birtokviszonyok végképen szabályoztassanak,“ amiből nyilván következik, hogy ezen patensnek szabályozó rendelkezései semmi esetre sem vonatkozhatnak és nem terjedhetnek ki oly birtokviszonyokra, amelyek a jobbágyok megszüntetése, vagyis 1848 után keletkeznek.

III.

Az úrbéri nyiltparancs szóban levő 19. §-a is ennek felel meg, világosan kimondván, hogy csak oly földekről intézkedik és a szolgáltatásokat csak azon földek után statuálja megválthatóknak, a melyek „a volt jobbágyoknak haszonvétele végett átengedtetek,“ amiből nyilvánvaló, hogy ezen 19. §. rendelkezése semmi esetre sem terjeszthető ki oly földekre, a melyeknek haszonvétele nem jobbágyoknak, mert már akkor engedtetett át, midőn Magyarországon jobbágyi viszony többé nem létezett.

Az 1848. évi IX. t.-cz. ugyanis „a földesurak kármentesítésének“ elvét kimondván (1. §.), „az úrbér s azt pótló szerződések alapján addig gyakorlatban volt szolgáltatásokat, robotot, dézsmát és pénzbeli fizetéseket, örökösön megszüntette“ és a 4. §-ban „az úri törvényhatóságot“ is „megszüntette,“ amiből nyilvánvaló, hogy ezen törvény hatálybaléptének napjától kezdve Magyarországon nem létezhetek és nem

egész napot Monte-Carlóban töltötte, hol igen jól mulatott és beszélt vigan a vidék szépségéről, hol kedvére mulatott.

En egy szót se feleltem.

Mi lesz ennek a vége?

El nem tudom gondolni. A sértés oly nagy volt, hogy a kibékülés lehetetlen volt, én soha se kívántam rajta uralkodni, de most már úgy érzem, hogy a végletekig kell mennem; lassuk, ki az erősebb?

Abban állapotban meg, hogy még ma is rossz kedvem lesz. Lassuk végre is, meg szán-e.

Ő neki, úgy látszik, semmi kedve erre.

Egész nap végtelen unatkoztam magamban, míg ő ma is késő este jött haza, hozván magával egy idős asszonyságot — ki a végletekig unalmas — Pestről, egyik tanácsos nejét, ki a telet itt töltötte; Leon az ebédnél ismerkedett meg vele.

Ez az asszony halálra unatkozott és el volt bűvölve, megtudván, hogy én itt vagyok, társul ajánkozott, ha kedvetlen vagyok. — Ime, mire vitt engem ezen asszonyság!

Örülök — mondá férjem — ha nőmet társaságába fogadja (a ravasz, pedig tudta, hogy ezen büszke asszonyt ki nem állhatom.)

Teljes szívemből — felelé édeskészen — én mindennap eljövök, midőn a kedves Viktorie kénytelen lesz a házat őrizni.

Asszonyságod elbűvöl bennünket, ugy-e kedves Viktorienem.

Kétségtelenül — mondám — (de hát mit is mondhattam.)

Most már távozom, tudván jó társaságban hagylak. Asszonyom, köszönöm szivesességét. Isten veled kicsikém. — S távozott, rám fordítván még ördögösen szuro pillantását.

léteztek oly emberek, a kik között egyrészt földesúri, másrészt jobbágyi viszony fennállott volna.

Ezen törvényezikk hatálybaléptének napjától kezdve Magyarországon csak egyjogú honpolgárok léteztek és ennek folytán az ezek közt ezen időpont után létrejött minden szerződés vagy megállapodás csakis az általános magánjog elvei és szabályai, nem pedig az úrbéri s azzal rokontermészetű viszonyokra vonatkozó törvények és szabályok szerint bírálható meg, a miből kétségtelen, hogy oly földek, melyek 1848 után adattak valakinek használatára, az úrbéri patens 19. §-ának rendelkezése alá nem eshetnek.

Az italmérési jog bérbeadása. Az italmérési adó, illetőleg a hol ez nem lehetséges, az italmérési jog bérbeadása és biztosítása a pénzügyminiszternek minden várakozása ellenére különböző nehézségeket okoz, melyeknek leküzdése egyelőre még nem sikerült. Az ország egyes vidékein oly különbözők a viszonyok, oly annyira elütők egymástól az érdekeltek igényei s annyira változó az italmérési jog értéke, a mennyiben ez a bérletre hajlandók ajánlatai után megítélhető, hogy Wekerle pénzügyminiszter egyelőre nem képes az italmérésé jog értékesítése tekintetében magának teljesen áttekinthető képet alkotni. A törvény tudvalevőleg előírja, hogy az italmérési adó beszedését, vagy az italmérési jog kihasználását biztosító ajánlati tárgyalásoknál egyenlő feltételek mellett első sorban a község, utána a kore-márosok s csak azután más valalkozó veendő figyelembe. — A néhány hét óta megindult tárgyalások a tekintetbe egész különös eredményeket tüntet föl. Még egyes vidékeknek és pedig az ország egymástól távol eső részeiben is meglepő nagy verseny nyilvánul és a bérletösszegek oly rendkívül nagy emelését ajánlották a községek, épp úgy mint egyes ajánlattevők, hogy rendes kezelés mellett és visszaélés nélkül a bérlet csak is vagy a község vagy az illető egyesek kárával jarna, addig sok más vidéken és némelykor ugyanazon megyének más részében nemcsak, hogy magánvállalkozó nem akad, hanem a községek is, de különösen a közép nagyságu városok egyáltalán nem hajlandók az italmérési jogot kibérelni, vagy az italmérési adó

Nizza, ápril 30.

Minő kegyetlen hosszúk a napok itt Nizzában, a legkellemesebb időszakban és én szobámba kárhoztatva ülök egy vén asszony társaságában, s hallgatom unalmas fecsegéseit és ez meddig fog tartani? egészen le van verve minden részem.

Hát így kell ennek lenni?

De hát nem én kezdtem a háborút? Hogy itthon ülök nem én fogadtam-e? Szobámat el nem hagyhatom, míg férjem nem engedelmessékedik! — Oh ez a szakál! mennyire nevededik s tömörül.

Csuda valóban, hogy még eszemet nem vesztettem.

Nizza, máj. 1.

A lég tele electricitással, ez már nem tarthat soká, a fergetegnek ki kell törni és szerencsétlenségemre Leon nem idéz elő legkisebb gyúszikrát sem.

Nizza, máj. 2.

Leon előtt kijelentém, hogy itt tovább nem maradhatok s Párisba kell mennünk. De hát kicsikém! még semmi nevezetességet nem láttál e csudavárosban — mondá férjem.

Irtózom e várostól és Nizza engem nem érdekel — feleltem békétlenkedve.

Száz férj közül nem akadt volna 12, kik kivitték volna nőket e városból a nélkül, hogy az angol sétahelyen egyet ne fordultak volna.

Leon ezt megtette, összepakolt, fizetett mi tovább álltunk.

Szívem szakadt meg, midőn egy bámulatos várost, mely ideálom volt, elkellett hagy-

hogy mig en felöltözöm, vágassa le szakálát; el is ment, de ime visszajött szakálával együtt. Szemeimnek nem akartam binni!

Hát ez a fogadás?

Minő fogadás? — kérdé tréfásan.

Hát — kiáltám ingerülten — nem ígérted-e Genovában azon kellemes estén, hogy levágatod szakáladat?

Igaz, hogy megígérted — felelé mosolyogva — de nem tarthattam meg.

Kövét váltam bámulatomban.

Hat csakugyan nem akarod megtartani ígéretedet? kérdém ingerülten.

De-hogy nem — mondá esendesen — de néhány nap óta fogfájásom van, úgy hiszem meghűtöttem magamat. Ez gyakran megeseik ezokon, kik szakált hordanak és így gondoltam: ha szakálamat meghagyom, tán jobban fedve lesz állam.

Semmi vé lettem téve, csak állottam mozdatlanul — magam elé bámulva.

Nos kicsikém, nem jössz sétálni?

Nem! — felelém durván s határozatilag.

No hát Isten veled — s távozott vigan.

Ó engemet megeseált! — — — Kijátszott szantszándékkal s csufosan: gyengédségem daczára!

Nizza, ápril 29.

Ah, ha visszavehetném mindazon esőkokat, a melyt reá vesztegettem! hogy fog engem kinevetni, mint fogja majd kezét dörzsölni s mondani: ha! mi szépen megeseáltam kicsikémet és minő szerelmes volt ma este.

Midőn visszatért, ajtómat zárva talalta — zörgetett — én felelém: hagyjon nekem békét, fejem fáj, sehogy se érzem magamat jól.

Vacsorára nagyon későn jelent meg; az

beszédét egy fix összeg mellett elvállalni és van nagyon sok olyan hely, a hol az eddigi bérletösszeget alul sem akarják elvállalni az italmérségi jogot s számos helység egyáltalában szabadkozik minden bérlettől. Wekerle pénzügyminiszter magát a részletekről behatóbban tájékoztatandó, most felhívta az ország összes pénzügyi igazgatóit, kik felváltva személyesen fognak a legközelebbi napokban a miniszternek ügykörükben tett tapasztalataikról, de különösen a regále-ügyben felmerült esetekről jelentést tenni. Az igazgatók egyrészt a miniszter már is fogadta.

H i r e k.

Halottak napja. Ezer gyertyáska fénye áraszt világosságot a lombtalanokká vált szomorúfüzere, melyek a halottak országában a behorpadt sírokat körülveszik; száz és száz ember jár-kelel lehajtott fővel a temető ösvényein s a néma csendben nem hallszik más neszt, mint a kis kápolnából kiható énekhangok... Halottak napja van! Mily lesújtó hatása van e szónak! Megretten a kevély, az önhitt s magába szállva megbánja képmutató tetteit s a posványból, melyben magát érzi, telemekedni iparkodik ahhoz, a ki aszúvek a vesébe lát, a kinek egy leheletére a föld emberének élete porszemként tovaröppen. Halottak napja van! A magasröptű lélek aláhull a csillagok közeléből; lemond nagyra törő, századokra kiható, merész eszméinek megvalósításáról; fölemelt büszke homloka lehanyatlik, sóhaj szakad fel kebeléből: Minek a határtalan vágy a szűk kebelbe, minek az istenszakra az egy nap feregbe, minek ily rövid életnek oly hosszú cél!... Halottak napja van! Ma egy éve „ő” is itt járt s megosztva mások bánatát, könnyített a szenvedőkön — ma az ő sírját ékíti a koszorú melynek minden virágán gyémántként ragyog az árvaszem könyöseppje... Könnyű azt megérteni, hogy halálra születünk édes mindnyájan, de azon megnyugodni nehéz — nem lehet... Halottak napja van! A gyermek szülője, a szülő gyermeke, az özvegy hitvestársa emlékének gyűjt lobogó mécsvilágot, s a mint imára kulcsolt kezekkel magába száll a hön föltött s elmékedik a földi lét mulandóságáról, lelke a csillagos égbolt felé kavargó gyertyafüsttel felszáll a mindenható trónusához, s a szomorúság e nagy napja által felszakított sebe újra beheged, felháborult indulatai csendesesen lezajlanak, a fájó lélek megtisztul a föld salakjától s mé-

ni, de büszkségem nagyon sértve volt, a genuai csókok égtek arcomon, azoknak még nyomait is kikellett törölni.

Páris, máj. 10.

Itt már a Nizzai taktikát megváltoztattam, mert a rövidebbet én huztam.

Elindultunk a városi színház és a nevezetességek megtekintésére. Beszélgetésünk hideg és csak politizálás volt.

Páris, máj. 12.

Itt estve elmentünk a comédie francoise színházba; Leon rendkívül jól mulatott, ő a nászutazás minden örömeit felhasználta, jól evett s ivott, csak én szenvedtem, rossz kedvem volt.

Már tovább e helyzetet el nem szenvedhettem, s vártam az alkalomra, hogy kitörhessek.

Vagy szeret, vagy nem — egyik a kettő közül, — ezen tündöttem, menve a garadison felfele, mialatt Leon füttyörészett vagy dudolgotott. Dala engem igen felbosszantott, érezve az ellentétet. Könyeim arcomra hulltak, szobámba mentem, fájdalom majd megfojtott, egy székre estem és elkezdtem zokogni.

Méddig sirtam nem tudom, hát egyszer, valami idegen cifra hang üti meg fületem, mintha valaki horkolna.

És ez Leon volt.

Ez isszonyu méltatlanság volt. Ime mig én sirtam, ő semmit se szólva agyába fekszik s alszik és tudott aludni.

Felugrom, hozzá rohanok, s kezét rángatom, hogy keljen fel.

Ő szemét fel nyitja, dörgöli s elbámulva kérdezi: no kicsikém mit akarsz?

lyébe a hit, a mindennel kibékítő, a megnyugasztató hit repül: Ha elvesztettem itt, majd feltalálom ott! — Legyen meg hát Uram a te szent akarod!

Áthelyezések. Wallitschek József 23 ik sz. ezredbeli őrnagy és Schambeck Roman 12-ik számú ezredbeli II. osztályú százados az eperjesi 67. sz. gyalogezredhez helyezettek át.

— **Akadémiai kör.** Az eperjesi jog- és hittanhallgatók „Akadémiai kör” című művelődési egyesületük alakuló közgyűlését t. évi november hó 3-án, azaz vasárnap déltánt tartják meg. Az alakuló közgyűlésen tárgyalandó alapszabályok szerint az akadémiai kör olvasó, dal- és zenekört egyesít magában, s így remélhetőleg a nyilvánosság előtt is fog szerepelni.

Próbabál. Guttman Samu eperjesi táncztanító növendékei próbabálját f. hó 2-án a „Sörház” nagy termében tartja meg.

Megyebizottsági tagok választása. Eperjesi szab. kir. város területén a megyebizottsági tagok választása múlt hó 29-én ment végbe. Megválasztottak az alsó kerületben: Kyss Géza és Willecz Kamil; a felső kerületben: Platényi Endre és Radványi Imre. A választások m. hó 28—30. napjain a vármegye többi helyein is megejtettek. A választások — könnyen belátható okokból — ezúttal nem folytak le a szokott simasággal. Több helyen történtek kellemetlenségek s általában véve a választás nem egy helyen oly élénk s mozgalmas volt, hogy országgyűlési képviselő-választásnak is beillt. A választásokat főként a december hóban megéjtendő vármegyei tisztújítás tette ily élénknek.

Irnoki állás. Tudomásul hozzuk az érdekelteknek, hogy a vármegyei pénztárnál évi 500 frtnyi fizetés és 100 frtnyi lakbér illetménytel rendszeresített irnoki állomásra pályázat hirdettetik, s hogy ennek elnyerése iránti kérelmek felszerelt folyamodványok f. évi november hó 25-ig a vármegye alispánjához nyújtandók be.

A reformáció évfordulója (okt. 31.) alkalmából a protestáns hittelekezetek világszerte emlékünnepet ülnek. Az eperjesi ág. hitv. ev. egyház hívei is az előbbi évek szokásához híven méltányolták e nap nagy jelentőségét. E napon szokták volt a kollégium valamennyi intézetének protestáns növendékei az ugynevezett deprecativ ünnepét tartani, mely alkalommal a confirmált ifjak tanáraikkal egyetemben az urvaesórához járulnak, ezúttal azonban a deprecativ ünnep októ. 31. ról a mai napra, azaz szombatra halasztották.

Add ide a kulcsot, pakolni akarok, holnap indulok Pestre, mondám határozott hangon.

De én nem megyek, felelé Leon.

Akkor utazom magam, mondám.

No hát, a mint akarsz, itt a kulcs és ügyében befordult.

Igen, a csunya befelé fordult. Takaróját felhuzta s aludni készült, minden vérem az arcomba gyűlt; takaróját levonom és kiáltom reszkető hangon.

En nem hagyok aludni. —

De én halálosan almos vagyok. —

Annival rosszabb — felkiálték — és többé magamat nem tartóztatván, karjai közé rohanok. Istenem! hát nem szeretsz már?

Kimondta ezt neked? — gyengédeden kérde s megölelt.

Még kérded, tudod te ezt, ne tettesd magad — hányán szemére.

Leon egy kicsit hallgatott, aztán sugá fülemből: „ugy-e szakáll”.

Igen, Igen!

De hát végre is, mit akarsz a szakállammal.

Hajdan csak egy szavamba került, hogy szakálladat leborotválad — persze akkor még leendő feleséged csak jegyesed volt; most már, mint nőd kérlek, de kérésre senki se ügyel!!!

Ekkor Leon felkelt az ágyából és keze közé fogta fejemet és szemem közé nézvé, kérde „hát ez áldozatot csakugyan kívánod?”

Minő áldozat lehet az?

Lehet, hogy Mina lesz az — mondá Leon állítva — és képemet vizsgálva.

Tüzeset. Lukavicza községben Vanta János telkes csúre nem régebben kigyuladt s a tüztől szomszédjának lakóháza s gazdasági épületei is elhamvadtak. A tűz vigyázatlanságból keletkezett.

Tehénlopás. Marczin János, stebnik-huttai lakos, istállójából ismeretlen tettesek egy tehénét s egy tinót elloptak. A lopás gyanúja egyéb iránt két galicziai illetőségű izraelitára hármlik.

Novemberi előléptetés a 67-ik ezredben.

Az Eperjesen állomásozó 67-ik számú es. és kir. gyalogezredben november hó elsejével a következő előléptetések történtek: Ezredessé lett Kukovetz Ferencz alezredes. I-ső osztályú százados lett Oláh Béla II. osztályú százados. II. osztályú százados lett Ruszth György főhadnagy. Főhadnagyká lettek Humenyánszky Rezső, Frankó Nándor, Spásch Sándor hadnagyok. Hadnagyká lettek Rabuska Tivadar, Watzek Károly tiszthelyettesek. Ezredorvossá lett dr. Frisch Jakab főorvos. Előléptek továbbá: Mönyhárt Antal hadnagy főhadnaggyá, ki a 65. sz. es. és kir. gyalogezredhez, s Edlinger József tiszthelyettes hadnaggyá, ki a 66. sz. es. és kir. gyalogezredhez a kinevezéssel egyidejűleg áthelyeztetett.

Zemplitén.

Hidhosszabbítás. A földmívelési m. kir. minister elrendelte, hogy a ladmoci IV. számú bodrog atvágáson lévő jármos fahíd egy 18 és fél méter nyílással meghosszabbítás-ék és két járma jégtörővel elláttassék. Az építkezés felügyeletével — mint nekünk Tokajról írják, — az ottani folyammérnöki hivatal van megbízva.

— **Egyházi ünnepély.** M. hó 20-án avatta föl a szalóki új gör. kat. paróhiát Pajkósy Antal folkusi lelkész és Baltovics József somogyi lelkész. Az ezutau tartott lakoman Novák János dubroakai lelkész Kosuth Lajosra emelte poharát, mint a legnagyobb magyarra és mint a gör. kat. papok kongruájának megalapítójára.

— **A munkácsi e. megyéből.** Nyiszter János ruszkóvái h.-lelkész F.-Apátra coadjutorul utódi joggal, Izay Antal h.-doroghi s.-lelkész Ruszkóvára h.-lelkészül, Berecz Jenő bereg-remetei h.-lelkész Makkos-Jánosiba lelkészül, Csurszky Sándor n.-komjátai s.-lelkész Bereg-Remetere h.-lelkészül. Talapóvics Bertalan n.-lazi coadjutor ugyanoda reudes lolkészül és Jaczkovics Mihály ubrezsi h.-lelkész alapítványi ellenőrül. Medvezzy Gyula ellenőr ubrezsi h. l. kinevezettek. R-

Ha a menykő ütött volna le, nem tett volna nagyobb hatást. arcom lángba borult, szívem sebesen vert. Istenem, ő mindent tud — meg vagyok fogva. Ki akartam bontakozni karjai közül, de ő gyengédeden tartott magánál s mondá: „olvasd el kicsikém e levelet” és én elolvastam:

Budapest, apr. 12.

Édes barátom!

Bámulni fogsz, hogy nászutad első állomásán már levelem veszed. Boldogságodban nem akadályoztalak volna, hogy ha érdekes dolgot nem kellene véled közölnöm. Szerencsémre tudom a vendéglőt, hol beszélni fogsz.

No hát barátom, hald egy pár szóval, téged igen nagy vesz fenyeget, vedd imé a magyarazatát:

Hazatérve az állomásról, hova téged kikísértünk, nöm Mina Völgyesiékhez ment. Kulcsomat magával vivén Mina. én is oda mentem, s ime mit találok: nöm Völgyesinével átment egy más szobába s nagyon nevetve mondá: „na! kíváncsi vagyok ra, valjon Leon szakállal jön-e haza vagy anélkül? — és ha te szakállal jössz haza: te vagy a gada, ellenkező esetben nőd fog parancsolni.

Hát mi ez, kérdé Völgyesiné.

Mina elbeszélte, hogy ő engemet annyira papucs alá fogott, hogy a lábam lógásáról leszoktatott és szükséges színte, hogy Viktorie vétesse le ferje szakállát.

No, midőn ezt meghallottam, rögtön siettem, hogy ezt nek-d megírjam és haza érve feltettem magamba, hogy még jobbt. fogom a lábamat lógáznai csak azért is és is hogy meghagyd szakálladat. Eazatod.

manecz Janos n.-lizi és Artimovic Gábor k. falusi lel. nyugdíjaztattak. — Leviczky Emmanuel okl. nép. Kötajba h. é. tanítóul s Koszty György okl. nép. Lesznára é. tanítóul kinevezettek.

— **Megsemmisített határozat.** Olvasóink emlékezni fognak S.-a. Ujhely város képviselő-testületének azon határozatára, mely a városi színház tőzszomszédságában lévő Éva téle belseg megvételére vonatkozik, s mellyel a vétel elejtett. A kérdéses határozat ellen dr. Hornyay Kálmán képviselőtestületi tag és L-hoczy Mihály városi ügyész felelőb- zést adván be; mint minket illetékes helyről értesítettek. — A határozat a vármegye törvényhatósági bizottsága által megsemmisítette s a képviselőtestület új határozat hozatá- lára utasított.

Letartóztatott kivándorlók. A s.-a.-ujhelyi rendőrség utóbb négy kivándorolni szándékozó egyént tartóztatott le; névszerint Töketeresesi illetőségű Varga György és Vanyko Pétert, továbbá papinai illetőségű Dupkás Józsefet és Homonna-rokítói Blisok Mihályt. Előbbi kettő október 26-án, utóbbiak október 29-én lettek letartóztatva. A rendőrség illetőségi községeikbe leendő tolonczoltatásukról gondos- kodott.

Áthelyezés. A katonai rendeleti közlöny- ben olvasuk, hogy Szilassy huszárszázados eddigi állomásáról S.-a.-Ujhelyből Kassára hely- ztetett át.

Említettük annak idején, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága feliratot intézett a belügyministerhez, hogy Sárospatak és Mező- Laborez székhellyel két szolgabírói járás lé- esítést engedélyezze. A belügyminister érte- sítette a vármegye közönségét, hogy a szolgál- bírói járasok szaporítását elvileg nem ellenzi ugyan, de javadalom hiányában a vármegye kérelmét teljesíthetőnek nem találja.

— **Tűz.** Említettük már e lapokban, hogy az O-Ruszkán fekvő esendőrség f. évi no- vember hó 1-től Sztarinára lesz áthelyezve. Pilecky Vilmos sztarinai lakos egy a cse- dőrség számára szolgáló lakást épített fel, s már teljesen kész volt s e héten m. hó 31. a csendőrségnek belé kellett huzcolkodnia, de a gonosz kezek megakadályozták a ter- vet, mert m. hó 27-éről 28-ára az új cse- dőrkaszárnya felgyújtott s a tető teljesen a padlás pedig részben leégett. Állítólag s hihetőleg bűnös kész gyújtotta fel. A nyo- mozott eddig eredményre nem vezetett. A lakház különben biztosítva volt s így a tu- lajdonos újból felfogja építeni. De hová megy november 1-től a csendőrség?

Egészen oda lettem, de Leon oly nemesen viselte magát, hogy a társalgás reám nézve továbbra is megkönnyített és engemet ösz- sze-vissza csókolt.

Ne uralkodjunk egyikünk se, inkább ösz- szuk meg a hatalmat, mondá.

Oh Leon! — —

Budapest, május 30.

Mina férjével először is ők látogattak meg. Belépve Mina, megölelt, de elámulva állott meg Leon előtt — rábámult, mintha ismerni se akarna. Ez nem a te férjed.

Igen — hát?

Meg nem ismertem szakálával s gunyosan folytató: Ismét unjonan szakált hord!

Persze, hogy igen, felelé Leon. A későbbi időben sokat szenvedtem a fogamra és nóm kért, hogy hagyjam meg szakálamat, tán csak használna valamilyen? és ime a fogam nem fáj többé.

Én háláadón pillantottam Leonra.

Ah mi jó, mi nemes az én férjem!!!

No hát bekével leültünk, a midőn Arthur elkezdte lábát lógázu, neje kegyetlen pillan- tásokat vetett reá, de Arthur nem vette észre, sőt testgyakorlatát folytatta tovább is.

Mina felhuzza száját — s kezd sárgulni.

Arthur ezt se veszi észre és folytatja szé- pen lábát lógatását.

Végre Mina felkiáltott: „Te engemet láb- lógással idegessé teszel.“

Pardon! mondá Arthur s pár perczig meg- állott, de azután ismét folytatta kedves mu- latságát.

— **Új iskola.** Csukalócz községben a gör. káth. hitközség buzgó lelkeszük útmutatása mellett egy esinos, köből épült iskolát épít- tettek fel. Az iskolával kapcsolatosan egy fedél alatt a kántortanító is két szobából s egy kamrával álló esinos s ezélszerű lakással bír. A gyermekek már az új iskolában nyer- nek oktatást. A szegény Krajnyán így halad fokról fokra a népoktatás.

— **Bús az idő.** Búsak az emberek, a gazdák is a Krajnyán, mert immár minden- be van takarítva s üresek az épületek. Se széna, se szalma, annál kevésbé mag van a homiában. A krumpli még megtermett ugy a hogy egyes gazdának bővíben, némelyik- nek pedig bizony igen szűken. A mennyire tapasztalásból meggyőződhetünk, bizony a Krajnyában ha nem is általánosan, de helyen- kint a lakosság *inségnek* néz elébe.

Királyi adomány. O császári és apostoli királyi felsége, a varannói járás területén fekvő Zsalobina községnek, az ott folyó évi augusztus hó 5-én dühöngött tűzvész által károsult lakosai segélyezésére 300 frtnyi ö-z- szegyet méltóztatott magánpenztárából legke- gyebben adományozni.

Előléptetés. Dr. Nyomarky Ödön s.-a.-uj- helyi gyakorló-, s szabadságot állományu 10-ik honvéd gyalog feldandarbéli segédorvos főorvossá lett előléptetve.

Az erdei asszony. A Mező-Laborez (Zem- plénmegye) község mellett levő erdőben par- nap előtt egy teljesen elvadult siketnéma nőre bukkantak. A nő 30—35 éves lehet, rongyokba burkolva s borbórolt s valószínűleg Galicziától tévedt ide. Egész külseje a leg- nagyobb mértékben szanalomra mátkó. Ő maga semmiféle felvilágosítást adni képes nem volt, Homonnára kísérték tehát, hol a város előjárósága gondolja. Személyleírása alapján akarják most meg tudni, hogy kiesed- t és hová illetékes.

Hivatal főnök. A földmívelési m. kir. mi- nister értesítette a vármegye közönségét, hogy a S.-a.-Ujhelyben székelő V. kerületi kultur- mérnöki hivatal vezetésével Buday Zádor kultur főmérnököt bizta meg. Ugyanily érte- sítést kaptak mindazon köztörvényhatóságok, melyeknek területére az V. kerületi m. kir. kulturmérnöki hivatal hatásköre kiterjed.

Katonai átvonulás. Az Olasz-Liszkán állo- másozott 14-ik császári és királyi hűszárez- rednek egyik százada Homonnára vezényel- tetvén, október hó 27-én érkezett S.-a.-Uj- helybe s onnan 28-án reggel folytatta útját Töketeres felé. Az átvonuló huszárszázad 30-án érkezett Homonnára.

— **Medve vadászat.** Krajnyán mintegy 7 év óta évről evre több és több medve lát- ható az erdőségben, s majd minden évben egy-két darabot terítenek le a szerencsés vadászok. A krajnyai medvevadászoknak híre terjed már a külföldön is, amióta a volt *runyina* földesúr *Satzger Keresztély- nek bécsi palotája elfogadó termében* egy Runyina a beszéki erdőségben lőtt hatalmas maczkó tartja előlábai közt a visitkártyákra szolgáló díszes kosarat. A mostani földesúr lovag *Scharmitzer Athanasz*nak is kedvezett a szerencse. A múlt héten kimenvén vadászni az erdejébe s nem messze a falutól a cser- jésekben két darab hatalmas maczkóval találkozt s közülök egyet oly ügyesen lőtt meg, hogy rögtön a helyszínén összeesett, a másikat súlyosan megsebesítette, de el- menekült. A lelőtt medvét kidolgozás végett Bécsbe küldték. Mint halljuk, most sok bé- csi s ausztriai vadász készül a Krajnyára.

Bucusi estély. Hoffbauer Karoly m. kir. honvédőrnagy, a 10-ik honvédgyalog feldan- dár S.-a.-Ujhelyben állomásozó harmadik zászlóaljának parancsnoka Tatára lévén hason- minőségben áthelyezve, a tisztikar október hó 29-én a Csernyiczky Mihály szállodájában rendezett tiszteletére búcsuestélyt. A tiszti- kar uerében dr. Sebeők Antal zászlóaljbeli fő- orvos búcsúzott el a távozótól, mire Hoffbauer érzékenyen válaszolt, éltetvén a tisztikart, továbbá Zemplénvármegye és S.-a.-Ujhely vá- ros közönségét. A búcsuestély 11 óra után ért véget. Másnap az elbúcsúzott őrnagy a déli vonattal Tatára utazott.

Italmérségi adó bérbeadása. Csabalócz. Sterkócz, Nyágó. J.-Béla, Valentócz, Borró, Palota, Baskócz, Jsb.-Bresztó, H.-Bresztó,

J.-Hrabócz, Tavarna, T. polyánka és Stefanócz községek italmérségi adóbeszedési joga nov. 5. 6 és 7-én délelőtt 9 órakor; Varihócz, Prankócz, Repejő, Havaj, Mikova, Sz.-Polena, Sz.-Bisztra, Kriva-Olyka, Or. Krajnya, Or. Petrócz, Pakosztó és Rokítócz községeké ugyanazon napokon délután 2 órakor tartandó nyilvános árveréseken bérbe adatni fog. Az árverések Homonnán a pénzügyőri biztosság- nál fognak megtartatni.

— **Lapunk multi számában** említettük, hogy a Kassán székelő VI. hadtest paranc- snoksága atiratot intézett S.-a.-Ujhely város közönségéhez, hogy a városi színházak és az ékaszinói vendéglőt háboru esetére hajlandó lesz-e katonai kórház, illetve gyengédkedő részére helyiségekül átengedni? Az atiratra a parancsnokság azt a választ nyerte, hogy a színházat átengedni? Az atiratra a paranc- snokság azt a választ nyerte, hogy a színház- at átengedni, a vendéglőt azonban bérben van, azzal nem rendelkezhetik.

Abauj.

— **Szellőztetett koporsók.** A Davitkó- család sirbottjából 6 darab koporsót czipeltek ki a kőművesek szerdán a szabad levegőre és a kápolnába helyezték el, illetve rakták le egymás hátára. Az még se járja, hogy közszemlére legyenek kitéve oly koporsók, a mikből az oszlásnak induló anya- gok kifolynak és fertőzik a levegőt. Ha a sirbottban javításokat eszközölnék s ha on- net okvetlenül ki kell a koporsókat hordani, tegyék, de takarják el úgy azokat, hogy a kápolna előtt elhaladók ne legyenek kénytel- nek a megbetegedésig való undorral eltelni a földalattiak lattára. S hogy a megboldo- gultak éjszaka ne kacsinthassanak át a ká- polna rácsain, a sirbottból kihordott rothadt deszkakkal takarták el előlük a kilátást.

— **Amerikánusok.** Két atyafi, az egyik Dzama Janos varannói gazda, a másik Tő- kézky Miska forrói legény, Amerika felé vette útját s úgy suttymban minden iras nélkül akarta Európa partjait elhagyni, de a sors keze már a kassai állomásnál elérte őket egy rendőrtizedes személyében, a ki a két atyafit le is tartóztatta, kilesvén szívők szándékát. Az „amerikánusok“, hogy a rend- őr engedje őket odébb állni, két ötös bankót nyomogattak a rendőr markába, hanem bez- zeg megjárták vele, mert azonfelül, hogy visszaküldtek hazájukba, megvesztegetés miatt az ügyészségnek is fel lettek jelentve.

— **Letartóztatott kivándorlók.** Rutkán a vasuti állomásnál a csendőrség ismét 26 em- bert tartóztatott le, kik Amerikába akartak kivándorolni. Közülök tizenegy a b a u j t o r n a m e g y e i, kilenc Ungmegyei, három szepesmegyei és három zemplénmegyei. Ösz- szesen 1718 frtot találtak náluk. A szolgál- bírság visszatolonczolta őket illetőségi he- lyeikre.

— **Gyanu.** Seszták Györgyné a.-kemen- czei lakost meg ö l v e találták a falubeliek; az asszony meggyilkolásával Seszták György és Marzincák György alsó-kemeneczei lako- sok terhelhetnek s be is kísérték a két gya- nusítottat a kassai törvényszéki fogházba.

— **Murár legénykedés.** Szeman György, Czirkovicza Istvan és Suky Sándor, a külváros rémei állottak e napokban a kassai törvény- székek előtt. Május 4-én este teli fővel indultak el egy snapszhotelből lakásuk felé. Út- közben a legvigabb nótákra gyújtottak ra s ugy mentek a forgács-utezán végig. Szaniszló rendőr esendre intette a legénységet, de hát ki parancsol a murároknak — nyár o l e j é n ? Nem hallgattak rá, sőt földre tipor- ták és eldönggették. Mind a három 8—8 havi börtönre lett elítelve. Az ítéletbe bele is nyugodtak — hisz itt a hosszú tel...

— **Felmentve.** Bleyer Sándort, Grósz An- tal gazdatisztjét mint annak a szikszói járás- bírság által 1885. évben kinevezett zárgond- nokat és társait, a kik hűtlen kezelés és más egyéb büntetés alá eső cselekmények elkö- vetésével voltak vádolva, a kassai törvényszék 4 napi tárgyalás után a vád és következményeinek terhe alól kedden felmentette, mely ítélet ellen Winter Bertalan panaszos és a közvádó ügyész, dr. Hányi Győző, fel- lebbeztek.

Süketek figyelmébe. Egy valaki, a ki azon egyszerű gyógyszer által 23 éves süketességéből kigyógyult, hajlandó az ezen gyógy módra vonatkozó német nyelvű leírást az illetőknek ingyen megküldeni. Cím: J. H. Nicholson, Bécs IX. Kollingasse 4.

Budapesti levél.

A zónatarifa által alkotott élénkebb utazási kedv, minden bizonnyal nagyobb hasznára van a fővárosnak mint az egyes vidéki városoknak. Ezek azonban nem is lehet más-kép, mert az ország központja a főváros, hol mindent olcsón és czélszerűen bevásárolhatunk és jól értékesíthetjük termésünket vagy egyéb eladói valóinkat. A vidékiekre nézve tehát kétségekívül jó befektetésnek modható az uti költség czimén elfogyott pénz, mert a fővárosban sokat lehet tapasztalni és látni aránylag rövid idő alatt és a mi földoloz, mindenki kívánsága szerint fedezheti. Bevásárlásainknál azonban csak jó hírű üzleteket keressünk fel. Néhány ilyen megbízható czéget a közönség szives figyelmébe ajánlani, czélja jelen sorainknak.

Münz Mór L. női és férfi divatárak üzletében, Budapest, fürdő-utca 7. sz. a legnagyobb választékban kaphatók a legszilárdabb új talalmányu férfi ingek és uri divat czikkek, vasznak és asztalneműek (Jaeger-fel-) normál gyapju aruk, valamint női és uri harisnyak leghíresebb gyári raktára. Münz Mór L. üzlete már 30 év óta fennáll, a bécsi és budapesti kiállításon kiünnötő oklevelet nyert, és jó áruiról különösen elterjedt hírneve van.

A női kézimunka czikkek, úgy előrajzolt, mint kezdett és kész aruk terén, a régi közkevéit Wald Mihály czég (Budapesten VII. király-utca 21. sz.) vitta ki magának a legjobb hírnevet. E czég a fentemlített aruczikkeket a legpontosabb kivitelben és a legkülönfélébb alakban szállítja. Miután a czég áruit ön maga gyártja, szállítási képesség tekintetében, az összes belsőt a külföldi versenyenyl is legalább egyenrangunak tekint-heő. Bármí néven nevezhető kézimunka-kel-lékek itt a legkiválóbb gyártmányokból rak-taron tartatnak, miért is e czéget ezuttal a t. cz. hölgyvilágnak valamint iparisokláknak es leánynevelő intézeteknek különösen ajánl-hatjuk.

Drágakő-, arany-, ezüst-, ékszerárak, különlegességek és órákat Zirner Zsigmond IV., váci-utca 27. szám alatti jó hírnévnek örvendő üzletében dus választékban és legjutá-nyosabb ár mellett lehet beszerezni Órák és mindenemű ékszerek javítását, továbbá czi-merek, monogramok stb. vésését szintén el-vállalja. — Minden áruja m. k. fémjelző hi-vatal által hitelesítve van. Az eladott órákért 2 évi írásbeli jótállás nyujt. — Levelezés minden nyelven. — Kárácsonyi-, ujévi-, ke-resztelési-, menyasszonyi-, névnapí-, és alkalmi ajándékok, stb. mindig a legújabb és leg-nagyobb választékban igen jutányosan számi-tott ár mellett készletben tartatnak. Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Az oly jelentékeny érdemeket szerzett Tes-tory-czég (Budapesten, Gizella tér), melynek főnöke már nem egy iparágat honosított meg hazájában és jelenleg már hónapok óta Pá-rizban tartózkodik, hol számos javításokat tanulmányoz, ez idén a legolcsóbb lámpákat ajánlja, melyek gyönyörű kiállításuk mellett teljesen veszél- és szagtalanok.

Pinczegazdászati czikkekből igen dus rak-tárt tart Nagy Ignác (Budapesten, Károly-körút, 9. sz.) A Nagy-féle üzletben mindenféle pinczegazdászati czikkek, parafa dugók, palaczkok, palaczkkupakok, vízholdyag, csersav, dugaszoló és kupakoló-gépek, a legjobb mi-nőségben találhatók. Raktáron tartja továbbá a Matievitz-féle hordómérőket és valódi Jul-lien port. — Fenti czikkekről képes árjegy-zéket kívánatra bárkinék szivesen küldi meg.

Az őszi és téli idényre, különösen léz-keny lábakra való cipőket a legjobban érth-bevásárolni a karlszádi cipő különlegességek raktárában dorottya-utca 8. szám alatt. E régi jőhírnevű üzletben a legnagyobb választékban és legjobb minőségben kaphatók min-dennemű uri, női és gyermekecipők a legol-csobb árak mellett. Különlegességek tisztí és vadászcipőkben, valamint bakkanások és bagaria eszímákban Vidési megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és lábbeliek

mérték után készíttetnek; árjegyzékek kívánatra ingyenes bérmentve küldetnek.

Az őszi és téli idény közeledtével tanácsos meleg alsóruhákról idejekorán gondoskodni, az ilyenemű czikkek bevásárlására Jaeger tanár társulata, tulajdonos Jordan Károly (Bu-dapest, váci utca 30) czéget legjobban ajánl-hatjuk. Az eredeti normál gyapjuczikkek egyedüli főraktára Magyarország részére. Normál alsó ruhanemű férfiak, nők és gyer-mekek számára, valamint felsőruhák mérték-szerinti készítése saját műtermében. A sok értéktelen utánzatoktól óva intjük a közön-séget és kérjük a vedjgyet megfigyelni, a melyen Jäger tanár aláírása látható. — A czég szivesen küld kívánatra árjegyzéket.

Csarnok.

Ökörnyál.

(Természettudományi tanulmány.)

— Regézi Sándortól —

Ragyogó fényben uszott a mult hetekben a már őszi virány s számtalan ezüstfopalat láttunk elszakadt hárfahurokképen a leve-gőben csillámlani. A kik kivált reggel kísé-táltak a letarolt mezőre, csodálatos tüne-ményt figyelhetek meg. Az egész mező lenge, ezüstös fátóival volt borítva, melynek egyes szálai tarlóról-tarlóra, fűszárlól-fűszárla-huzódttak s a reggeli napfényben a szivár-vány minden szinét mutatták. A mint azon-ban a nap jobban és jobban emelkedett, el-tűnt a lenge fától szemekim elől; a szél felkapta a hosszú, f-hér selyemszerű szála-kat, melyek aztan gazdátlanul szállottak fel a magasba, vagy rátapadtak a fákra, cser-jökre az ember kalapjára és ruhájára egy-aránt.

Ezt a finom fátóit „repülő nyárnak“, „ven asszonyok nyarának“, „ökörnyálnak“ nevezik.

Honnan jönnek ama szálak? és hová tű-nenek?

Hogy ama szálak nem egyebek, mint pó-kok fonalai, az ma már nem szorul bizonyí-tásra; régente, s még nem is nagyon régen azonban e repülő szálak a természetdúsok-nak nagy fejtörést okoztak. Némelyek a nő-vények kiparolgásának tartották, mely a hü-vös őszi napokban a levegőn megsűrűsödik, mások azt hitték, hogy a bogarak valamely ismeretlen faja alkotja ama szálakat, ismét mások pedig azt állították, hogy a mezei pókok szövik. Az ökorban a népek hité az istennekkel hozta azokat kapcsolatba. A ke-resztyenség befogadása után Istenre és Má-riára vonatkoztatták, a miért is Franczior-szágban fils de la Vierge (a szent szüz szá-lainak), Dél-Németországban Mariengarn (Mária fonalanak) és Angliában Gos-samer (Isten uszályának) nevezik.

A legújabb természetdúsok tapasztalatai és megfigyelései szerint azonban az „ökö-rnyál“-at vándorló fiatal pókok produkálják; ilyenek különösen a lycosas fajához tartozók, a keresztpók (epeira), a thomisus és a the-ridium vagy szövpók.

Tudvalevő dolog, hogy minden anyapók addig gondoskodik kölykeiről, míg maguk nem képesek táplálékukat megkeresni. A zaesktót, melyben a peték vannak, okos meg-fontolással biztos helyen erősíti meg, hol mindenféle kicsiny rovarok fejlődnek, melyek a pók kölyköknek szolgálnak táplálékul, míg az első vedlés el nem mult s önmaguk ké-pesek fészket rakni. Mihelyt azonban szept-temberben a hideg napok beállanak, a lá-posokban és a réteken, a mocsarak s a folyók partjain élő, buja rovarvilág eldöglik, s a fiatal pók kényszerül elvándorolni száraz tá-jak felé, hol majdan kitelelni is tud.

Tehát nem a költőzködő hajlam, hanem a vaskényszerűség viszi a fiatal pókokat arra, hogy szülőhelyüket elhagyják, hogy kivándor-roljanak, mert a nyirkosság s a hideg csak vesztükre válnék. Ha a fiatal pókoknak „gya-logoloiuk“ kellene vándorlásaik közben, ak-kor ugyan rozsol volna dolguk, mert a leg-nagyobb megerőltetés mellett is legfeljebb néhány száz méternyire ballaghatnának, s hoimí kis patak előtt is mar „állj“-t kellene vezényelnie vezérüknek, minthogy az átke-

léshez nincsenek szárnyaik. A pókok azonban segítenek magukon: léghajót alkotnak, még pedig oly czélszerűt, mely czélszerűség s hasznavehetőség tekintetében minden léghajó-tervet messze felülmul, melyet ember a mai napig kigondolt. Léghajójuk minnennel ren-delezik, a mi „tisztességes“ léghajózáshoz szükséges, még csónakkal s léghajóssal is.

Ha a kivándorlás ideje elérkezett, néhány esős nap után megvárja a pók az első szép tiszta napot, hogy elinduljon a világba; mert ehhez a napfényre okvetlenül szüksége van. Azonban léghajózása nem megyen oly könny-nyen! Mindenekelőtt meglehető magas fű-szálat, vagy czölöpöt választ ki magának, arra felmászik s mihelyt a legtetejébe ért, „tótágast“ áll. Erre szövkészülékéből szála-kat ereszt, melyeket a szél ide-oda hímál. Mihelyt a légáramlatban mozgó szálak tö-mege oly erős, hogy a pókot megbirhatja, elengedi a nyolec lábával megfogott fűszálat vagy czölöpöt s rendesen háttal lefelé for-dulva, elvitorlázik a világba. Utazásközben egy második, sőt harmadik fonalyalábót ereszt, melyet erős kötélekkel testéhez erő-sít; emé fonalnak egy részét lábával fogja meg. Így tehát meglehetősen biztosítva van az ellen, hogy a magasból önkéntelenül le-bukjék, mert ha az egyik léghajója el is szakad, marad neki még egy vagy kettő is s szükségképen könnyen képes még egy har-madikat is előállítani. Mint egy csónak, úgy csüng a kis állatoeska ama léghajó alatt.

Mint mondám, a póknak szüksége van arra, hogy a nap melegen süssön, ha azt akarja, hogy felszállhasson, mert a nélkül nem emelkednek léghajója a magasba. A ta-lajnak felmelegedése a napsugarak által t. i. felszálló légáramlatot okoz, melynek er-je annál nagyobb, minél nagyobbak a hideg s a felmelegített levegő hőmérsék különbségei. A felszálló légáramlatok a magasba viszik a fonalakat, a szelek vízszintes irányban tovább viszik; mindkettőnek hatása megakadályozza a pók léghajójának önkénytelen leesését. Azért legalkalmasabbak a szép őszi napok a pók vándorlásához. Hogy a „léghajó“ csakis a fényes napon száll fel a magasba, arról meggyőződhetünk, ha ily „léghajót“ pálczára aggatunk s azt árnyékos helyre visszük, azonnal leszáll.

Mihelyt alkonyodik s a nap sugarai mele-gítő hatásukat elvesztik, természetes, hogy a póknak utazását abba kell hagynia. A szála-kat lassau-lassan lábainál fogva magához húzza s ha ennek folytán leszállva a földhöz már közel van, hosszú fonalat boesát le, mely csakhamar erős támpontra talál. Más-nap reggel világosan látjuk ama szálakat, mert éjjel a harmat reájuk esett, melynek gyöngyeiben a fénysugár a szivárvány szí-neiben megtörik. Ha a harmat felszáradt, úgy látszik, hogy ama szálak is eltűntek, a mi azonban a valóságban nincs úgy, mert azok addig csüngenek a fűszálakon, míg a szél le nem szakítja s el nem hordja; a pó-kok pedig mindaddig tovább vándorolnak, míg alkalmas helyet nem találnak a tele-lésre. Ezer meg ezer pusztul el a rovarokat kereső madarak által!

Darvin, az angol természetbuvár, megfi-gyelte, hogy 60 tengeri mértföldnyi távol-ságban a szárazföldtől ezer meg ezer vörösés pók, mind megannyi hálójával a levegőben vitorlázvan, a hajóra ereszkedett le.

Az emberek kívánságai és reményei, vál-lalatai és szerzeményei nem ritkán hasonli-tanak ama szálakhoz, melyeket a nap fénye felemel, az árnyék pedig a földhöz vonz.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Hedry Bertalan.

Nyilttér

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50

per Robe und bessere Qualitäten.

Ganzseidene bedruckte Foulards fl.

1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 450 verich. Dessinz) — vers. roben- u. stückweise porto- und zoll-rei in's Haus das Seidenfabrik-Depot **E. Henne-berg** (K. u. K. Hofliefer), Zürich. Muster umge-hend, Briefe kosten 10 kr. Porto.

Czukor.

Ezen első fogyasztási cikk jelenleg rendkívüli mivel sem undokolt áresők-kenést szenvedett s így nagyon is alkalmas a spekulációra. Tőkepénzesek s egyéb érdekelték kik ezen árucikket a bel vagy külföldön venni akarják forduljanak: „Z. M. H. 316” czim alatt Bécsbe Rudolf Mosse irodájába.

„THE GRESHAM“

életbiztosító - társaság Londonban.

Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. szám, a társaság saját házában

Magyarországi fiók: Budapest, Ferencz József-tér 5 és 6. szám, a társaság saját házában.

A társaság vagyona 1888. június 30-án frk 102,846,222 47

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888.

június 30-án..... frk 19,161,298 73

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések és visszavásárlók stb. után társaság fennállása óta (1848)..... frk 205,158,040—

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti időalatt a társaságnál..... frk 50,971,150—

értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a társulat fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke..... frk 1561,757 690—

értékre megy. — Tervezetek és minden közelbbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.

Gallotsik J. W., Eperjes.

Keil Alajos-féle

Padlozat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára frt 1.35 kr —
1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.,
mindenkor kapható:

Gallotsik J. W.-nél Eperjesen.

Megrendelések oly helyiségekből hol raktár nincsen egyenest Keil Alajos gyári raktár czim alatt: Bécs, IV., Resselgasse 5 kéretnek. Egy 5 kilo-postacsomag ára frt 6.—

A gazdaközönség figyelmébe!

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete köztudomásra hozza, hogy f. évi szeptember hó elsejétől kezdve kölcsönököt

☞ **4¹/₂%-os** ☞

kamatozásu záloglevelekben is engedélyez.

Az új kölcsönök 50 évi törlesztésre szólnak s járadékul — a melyben a kamaton kívül az igazgatási költség és tőketörlesztésre szolgáló részlet is befoglaltatik — a kölcsöntőke évi

☞ **5¹/₂%-os** ☞

fizetendő, tehát minden 100 frt ilyen záloglevelekben adott kölcsöntőke után félevenkint mindössze

☞ **2 frt 75 kr.** ☞

vagyis két forint és 75 kr.

E félevenkint minden 100 frt záloglevél tőke után fizetett két frt 75 krral aztán a kikötött 50 év alatt nemcsak a kamát és kezelési költség fizettetik meg, hanem a benne foglalt tőketörlesztő részletek által maga az egész kölcsöntőke is visszatérül, úgy hogy az 50 év leteltével a tartozás végleg megszűnik.

Előnye e kölcsönnek még — mint egyáltalán az intézet egyéb, 5¹/₂ illetve 5%-os kölcsöneinek is — hogy pontos fizetés és a többi feltételek pontos teljesítése esetén az intézet részéről fel nem mondható ugyan, de a kölcsönvevő fél az alapszabályok vonatkozó 80. és 81. §-ai értelmében jogosítva van azt bármikor akár részben, akár egészben visszafizetni és az intézet köteles az ily soron kívül eszközölt rész- vagy egész visszafizetést bármikor elfogadni.

A kölcsönvevő fél tehát teljesen biztos lehet abban, hogy az intézet őt a kölcsön visszafizetésére nem kényszerítheti, ha pontosan teljesíti köteleességét, — de ő maga visszafizetheti azt az alapszabályok említett szakaszai szerint a mikor neki tetszik, akár részben, akár egészben.

Szóval az ötven évi törlesztés nem úgy értendő, hogy a kölcsönt addig okvetlenül meg kell a félnek tartani, — hanem azt jelenti:

hogy a fél — ha pontos fizető — nem kötelezhető arra, hogy a kikötött félelvi járadékoknál többet fizessen, vagy a kölcsönhátralékot esetleg korábban akár egyszerre egészben, akár nagyobb részletekben térítse vissza; de e mellett joga van neki ahhoz, hogy tartozását az intézeti alapszabályok értelmében akkor, a mikor neki tetszik, akár egészben, akár részben is visszafizethesse.

E 4¹/₂%-os kamatozású záloglevél kölcsönök mellett

☞ **5%-os** ☞

kamatozásu kölcsönök is ad az intézet; sőt 1000 frton aluli összegekben egyáltalán csak ily 5%-os kölcsönököt engedélyez, míg azon felül a felek szabad tetszésére bizza a kettő közt való választást.

Ezen 5%-os záloglevelekben kapható kölcsön

33 ¹ / ₂ évi törlesztésre minden 100 frt záloglevél tőke után	3 frt 30 = évi 6.6 %
17 " " " " " " " " " " " "	4 " 75 = " 9.5 "
15 " " " " " " " " " " " "	5 " — = " 10 "

járadék fizetése mellett, egyebekben ugyanoly feltételek alatt, mint a fentemlítették.

Félreértések kikerülése végett megjegyezzük még, hogy a kölcsönök záloglevelekben, tehát nem készpénzben, hanem papirokban adatnak ugyan, de az intézet a kölcsön vevő félnek nem magát a papirt adja a kezébe, hanem már akkor, a mikor a kölcsön megadásáról értesíti, egyuttal megszabja azt is, hogy — feltéve a viszonyok változatlanúságát — minden 100 frt. záloglevélért hány forint készpénzt fizet ki a kölcsönvevőnek, ha az a kölcsönt tényleg felveszi. A kölcsönvevő tehát előre tájékozást nyer azon arra nézve, a melyet a záloglevelek helyett készpénzben fizetve kapni fog.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt az intézet felső-magyarországi megbízottja Dr. Engl Jakab ügyvéd ur (Kassán főutca 2.)

Az igazgatóság.

Hamburg-amerikai postahajó részvény-társulat

Express és posta-gőzhajózás
HAMBURGÓL NEW-YORKBA.

Southampton érintésével.

Tenger utazás 7 nap

Ezenkívül rendes posta ha jó közlekedés

Hawre—New-York
Stettin—New-York
Hamburg—Baltimore
Hamburg—Nyugat-India
Hamburg—Baltimore
Hamburg—Mexiko között.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Gschirhakt József,
Bécs, IV., Weiringerasse 32.

500 éves híres és valódi

Szt. Jakab gyomorcsöppek

Utólérhetetlen hatású gyomor és bélhurutoknál, gyomorgöres ugyanint: gyengelkedésnél, köhika, nehéz légzés, felbűfögés, undor, hányás, sápadtság, lég. máj és vesebántalmaknál, dugulásnál stb.

Védjegy:

J. csillagban

Közelebbi utmutatás a minden üveghez mellékelt utasításon. Kaphatók majdnem minden gyógyszerárban. Ára 60 kr. és 1-20 kr.

A „betegbarát” című könyvecske mindenkinek a ki a levelező lapon hozzám fordul, ingyen és bementve küldeték meg.

Központi szétküldési raktár: **M. Schulz, Emmerich.** Kapható még **Eperjesen:** Korn V. gyógyszerárban **Kassán:** Molnár Lipót gyógyszerárban.

Századok óta tett annyi jót és annyi segélyt a betegeknek, mint a mezitlábos barátok valódi Jakabcsöppei, mint gyomorcsöppek oly biztos hatásnak, hogy minden szenvedő eredménnyel használja. Mindeuki vigyázon a védjegyre „J. im Stern.”

FOG-ELIXIR, FOGPOR ÉS FOGPASTA

FÓTISZTELENDŐ ÉS KEGYES

BENEDEK-RENDÜ SZERZETESEKTŐL

Boulogne-i apátság Girondaban.

Prior: Dom Maguelonne

2 aranyérem

Brüssel 1880. — London 1884.

A legmagasabb kitüntések.

Feltalál: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

tott: 1373-ban Pierre Bour-

1b gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapítattatott 1807-ben. Főügynök:

SEGUIN

Bordeaux 06 — Croix de Sequey
Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárakban és gyógyszerárú- (drogue) kereskedésekben.

Kassai és Prágai sonka

hideg húsнемűek

Szepeségi Virsli és sajtok,

minden nap kaphatni

Sitányi Károly G. kereskedésében

Eperjesen.

Legújabb!!!

Bécsi

villám- és meteor-lámpa

1889 szabadalom.

Alapítottatott 1862.

WERTHER J.

Eperjes.

Eladási helyiség és műhely saját házában.

Roppant világító erejük 10" 15" 20" 25" 30 35" 45" égő 30. 40. 50. 70 87. 105 150 égő

Ajanlom ezenfelül legújabbban és legolcsóbban berendezett lámpa raktáromat: salon, függő- és asztallámpát jótállás mellett — különös figyelmét érdemel nagy rakomány: China és alpaca-ezüstben, nickel, alfenide, majolica, terracotta, porcellán, üveg és faárkban, n. m. virág-, dohányzó és varró-asztalok virágcserepek és vázák, fali tányérok és figurák, író és dohányzó-készletek, ébresztő órák, evő-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-szervicek, táczák, és a legújabb japán-árak ugyanint ház- és konyhaberendezések, finom porcellán és üvegarak.

Villamos házi csejgetyűk és telefonok általam

legolcsóbban jótállás mellett készítettnek el.

Gyors és pontos segítség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mind denütt ismeretes és kedvelt

Életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógytűvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felbűfögés, vértóulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalsam egy bizonyult, megbízható háziszerevé lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítást szerint készített „Dr. ROSA féle életbalsam” minden üvegcskéje kék burkba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalsama a fekete sashoz” címzett gyógyszerárból. FRAGNER B. Prága 205-III.” német esz magyar és francia nyelvben olvasható. széles felem pedig az ide nyomott védjegy látható.

készítő **Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a**

FRAGNER B.

gyógyszerárban. gyógyszerár „a fekete sashoz” Prágában 205-III., és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Király utca 12, sz. Budai Emil ur városi gyógyszerárban a Városház-téren, Eperjesen: Korn Vilmos gyógyszerésznél.

Az osztrák- magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárban van rak-tár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható:

81 26 — 15

„prágai általános házi-kenőcs”,

Öbb ezer hányilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladása, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadóknál, pokolvarnál körömgöyknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást daganatot; elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít: s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélküli felszívja, kiérett és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.

Óvás! Mintán a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelencze melybe töltöttik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák és kék kartonba melyen az ide nyomott védjegy látható — burkba van csomagolva) HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehéznemű kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség, visszanyerésére Egy üveg ára 1 frt.

An jede Hausfrau

die einen guten Caffee zu bereiten wünscht!

Achten Sie wohl darauf, es circuliren **Kistel & Packel**, welche nicht Aecht **Francck** sind, sondern täuschende Nachbildung.

So Sie ein wohlschmeckendes Getränke & nahrhaften Caffee wollen, verlangen Sie den Aechten **Francck**-Caffee, welcher aber nur ächt ist mit diesen registrirten Marken:

& dieser Unterschrift:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Darum: *Vorsicht beim Einkaufe!*

Es ist falsch anzunehmen, dass „guter Caffee“ nur mit lauterer Bohnen herzustellen sei, nein – denn ein guter Zusatz hebt die Kraft des Caffee's, seine Farbe & seinen Geschmack. —

Das ist Thatsache, überzeugen Sie Sich gefälligst durch einen Versuch mit

Aechtem Francck-Caffee.

Zu schwarzem Caffee: mit 4 Löffel Bohnen - 1 Löffel Francck-Caffee.

„ Milch „ „ 3 „ „ - 1 „ Francck- „